

Till: kn.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: kn.cks.remissor@regeringskansliet.se

2024-05-20

Dnr KN2024/00597

Remissvar avseende Hemställen om ändringar i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken gällande producentansvaren

Näringslivets Producentansvar i Sverige AB (NPA) har av Klimat- och näringslivsdepartementet inbjudits att yttra sig över rubricerat förslag.

NPA är en av Naturvårdsverket godkänd producentansvarsorganisation för förpackningar som är bildad för att möta nya krav i producentansvaret för förpackningar.

NPA ägs av branschorganisationerna Dagligvaruleverantörerna, Svensk Dagligvaruhandel, Svensk Handel, Sveriges Bryggerier och Sprit & Vinleverantörsföreningen och representerar därigenom en mycket stor andel av de företag som omfattas av producentansvaret för förpackningar.

NPA har en av Naturvårdsverket beräknad marknadsandel på ca 90 procent.

SAMMANFATTNING

- NPA anser att tillsyn är en förutsättning för ett fungerande producentansvar.
- NPA anser att det måste säkerställas att tillsynen är kostnadseffektiv.
- NPA anser att omfattningen på tillsynen behöver öka.
- NPA har inget att invända mot att kostnaden för detta på ett konkurrensneutralt sätt belastar de företag som omfattas av producentansvar.

SYNPUNKTER

Producenterna har redan från början påpekat att Naturvårdsverket bedömt resursbehovet för tillsyn för lågt och att producenterna förväntar sig att Naturvårdsverket bedriver och prioriterar en ändamålsenlig och effektiv tillsyn.

För producenterna är konkurrens på lika villkor är en förutsättning för ett fungerande producentansvar.

Dessvärre är det idag låga sanktioner och liten risk för upptäckt för ett företag som väljer att undandra sig sitt producentansvar, i synnerhet om detta sker genom "partiell friåkning", dvs att företaget anmäler

sig som producent till Naturvårdsverket och anlitar en producentansvarsorganisation men sedan inte redovisar sina förpackningar korrekt avseende mängd eller kategori. Företaget kan därigenom minska sina kostnader för förpackningsavgifter och då vinna oriktiga konkurrensfördelar jämfört med företag som tar sitt fulla producentansvar.

Naturvårdsverket måste i sin tillsyn lägga stor vikt vid kontroll av regelefterlevnad – och då i synnerhet för att kontrollera att en producent har anmält sig till Naturvårdsverket, att producenten anlitar en producentansvarsorganisation (PRO) samt att producent och PRO rapporterar korrekta mängder för respektive förpackningskategori. Sådan tillsyn bör lämpligen kunna ske genom marknadskontroll, dvs kontroll av att förpackningar (som förpackar varor) som tillförts marknaden har tagits ansvar för.

Inte minst ska detta ses i ljuset av att Naturvårdsverket själva konstaterar att 25% av de plastförpackningar som släpps ut på marknaden inte redovisas¹.

NPA anser att man bör överväga att införa avsevärt kraftigare sanktioner mot de företag som inte uppfyller sitt ansvar att anlita en PRO och till denna rapportera korrekta mängder, exempelvis genom att göra sanktionerna omsättningsbaserade.

I sammanhanget bör nämnas situationen i Tyskland där stiftelsen Zentrale Stelle Verpackungsregister (ZSVR) sedan 2019 har lämnat mer än 20 000 tillsynsärenden² vidare till berörda myndigheter.

Naturvårdsverket bör ha goda möjligheter att effektivisera sin tillsynsverksamhet och underlätta för olika intressenter genom att dels göra tydligare ställningstaganden i sin vägledning och dels publicera vägledningen på ett sådant sätt att den är tillgänglig och begriplig för intressenterna. Det senare har lyfts tidigare av både NPA och Avfall Sverige.

Med vänlig hälsning

Henrik Nilsson
Chef Affärsutveckling & Samhällskontakter

NÄRINGSLIVETS PRODUCENTANSVAR

---

¹ I Naturvårdverkets skrift "Sveriges återvinning av förpackningar 2022" anges att det till Naturvårdsverket har inrapporterats en tillförd mängd plastförpackningar på knappt 300 000 ton. Samtidigt har Naturvårdsverket till Eurostat angett att det fanns drygt 400 000 ton plastförpackningar på marknaden 2021.

² <https://www.verpackungsregister.org/en/information-orientation/news-press/press-releases-news/detail/news/keine-kennzeichnung-keine-pfanderhebung-onlineshop-verstoest-gegen-pfandpflicht>